



Højpatogen fugleinfluenza i Europa i relation til truslen for Danmark pr. 28. oktober 2021

Trusselsvurdering:

Fødevarestyrelsen har udarbejdet en trusselsvurdering for højpatogen fugleinfluenza (HPAI), som afløser vurderingen fra den 26. maj 2021.

Fødevarestyrelsen vurderer, at den samlede risiko for smitte med HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal hæves fra **lav** til **høj**.

Fødevarestyrelsen vurderer endvidere, at den samlede risiko for smitte med HPAI til dansk fjerkræ gennem samhandel er uændret dvs. fortsat **lav**.

Smitteveje	Risikoniveau pr. 28.10.2021
Vilde fugle	Høj
Samhandel med fjerkræ/ rugeæg	Lav

Risikobegrænsning:

Fødevarestyrelsen vil som konsekvens af det forhøjede risiko indføre krav om overdækning af fjerkræ og andre fugle i fangenskab pr. 1. november 2021. Der bliver samtidig indført forbud mod samlinger (dyrskuer, markeder, konkurrencer mv.) af fjerkræ og andre fugle i fangenskab. Fødevarestyrelsen vil informere nærmer om dette. Hensigten med disse tiltag er at forebygge smitte med fugleinfluenza fra vilde fugle,

Fødevarestyrelsen følger situationen i Europa tæt og opdaterer trusselsvurderingen, når det vurderes relevant.

Highly pathogenic avian influenza in Europe in relation to the threat to Denmark per 28 October 2021

Rapid risk assessment:

The Danish Veterinary and Food Administration has assessed the risk of highly pathogenic avian influenza (HPAI), which replaces the assessment from 26 May 2021.

The Danish Veterinary and Food Administration estimates that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry herds due to contact with wild birds has raised from **low** to **high**.

The Danish Veterinary and Food Administration also assesses that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry through trade is unchanged and remains **low**.

Risk pathway	Risik level 28.10.2021
Wild birds	High
Trade og poultry and hatching eggs	Low

Risk mitigation:

Because of the increased risk level the the Danish Veterinary and Food Administration will issue a "housing order" for poultry and other captive birds as a preventive measure against infection with HPAI from wild birds. In addition, a ban on gatherings (show markets, competitions etc.) of poultry and other captive birds will be issued.

The Danish Veterinary and Food Administration Danish closely monitors the situation in Europe and updates the assessment when it is considered relevant.

Baggrund

Aviær influenza også kaldet fugleinfluenza skyldes smitte med særlige typer af Influenza A-virus. Aviær influenza er en zoonose. Mennesker, samt andre dyrearter end fjerkræ, kan derfor smittes med fugleinfluenza. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle.

Sygdommen inddeles i to grupper på grundlag af virus evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- Lavpatogen aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har endvidere evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Nuværende situation – pr. 28. oktober 2021

Vilde fugle

Der har siden 1. september været rapporteret om 54 fund af HPAI i vilde fugle og andre fugle i fangenskab i Europe. Den dominerende virustype er pt. H5N1, men der er også påvist H5N8. Fundene er primært gjort i andefugle. En samlet oversigt kan ses i tabel 1 og 2 samt figur 1. Der er desuden rapporter om fund af HPAI i vilde fugle i både Rusland og Israel.

Der blev den 22. oktober 2021 fundet højpatogen fugleinfluenza i vilde fugle fra Vadehavet. Det er første gang siden maj, at der påvises højpatogen fugleinfluenza i den danske vildfuglebestand. Fundene er gjort i fugleklatter fra pibeænder og i en prøve udtaget fra en krikand. I begge tilfælde er der påvist subtypen H5N1. Samme type er fundet i vilde fugle i den tyske del af Vadehavet.

De foreløbige resultater tyder på, at den påviste virus i de danske og tyske fugle har en stor grad af lighed med virus fra 2020/21 epidemien. Det betyder dog ikke nødvendigvis, at virus har overlevet i naturen henover sommeren, idet det ikke kan udelukkes, at virus igen i år er bragt hertil med trækfugle fra øst, særligt pibeænder.

Det er forventeligt, at fugleinfluenza igen i år kan spredes med de vilde fugle i forbindelse med efterårets fugletræk, som allerede er i gang.

Country	2021		
	Sep.	Okt.	Total
BELGIUM	3	0	3
DENMARK	0	2	2
ESTONIA	0	3	3
FINLAND	6	5	11
FRANCE	4	0	4
GERMANY	0	25	25
LUXEMBOURG	1	0	1
NETHERLANDS	1	0	1
SWEDEN	2	1	3
UKRAINE	0	1	1
Total	17	37	54

Tabel 1. HPAI i vilde fugle og andre fugle i fangenskab i Europa, 1. september – 28. oktober 2021.
Kilde: ADIS, 28.10.2021

Fordeling af arter (vilde fugle)	Antal
Accipitridae (unidentified)	1
Anatidae (unidentified)	18
Anserinae (unidentified)	2
Barnacle Goose	3
Birds (NB. Primært andre fugle i fangenskab)	10
Canada Goose	1
Common pheasant	6
Common Teal	1
Eurasian Eagle-Owl	2
Eurasian Wigeon	1
Grey Heron	1
Herring Gull	1
Laridae (unidentified)	2
Mute Swan	1
Northern Goshawk	1
Scolopacidae (unidentified)	1
White-tailed Eagle	2
Hovedtotal	54

Tabel 2. Oversigt over artsfordeling af vilde fugle med påvisning af HPAI.
Kilde: ADIS, 28.10.2021

Fjerkræbesætninger

Der har siden 1. september været meldinger om 9 udbrud af HPAI i fjerkræbesætninger i Europa. En samlet oversigt kan ses af tabel 3 og på figur 1. Nedenfor er en mere detaljeret beskrivelse af de nyeste udbrud i større besætninger. Bemærk, at de tilgængelige oplysninger fra de enkelte lande er varierende. Det seneste danske udbrud fremgår ikke af tabeller og kort, da det er påvist efter den 28. oktober, men er beskrevet kort nedenfor.

Danmark

Der blev den 1. november 2021 påvist højpåstogen fugleinfluenza i en kalkunbesætning med ca. 28.000 dyr i Slagelse kommune. Mistanken opstod pga. øget dødelighed i besætningen. Fødevarestyrelsen håndterer udbruddet jf. Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/689, der bl.a. betyder, at besætningen skal aflives og at der oprettes restriktionszoner.

Udbruddet er det første i dansk fjerkræ siden 5. juli i år, hvor der var udbrud i en fjerkræbesætning i Sønderborg kommune.

Nederlandene

De nederlandske veterinærmyndigheder rapporterede den 27. oktober 2021 om et udbrud af HPAI H5N1 i en fjerkræbesætning med 35.301 stk. fjerkræ beliggende i kommunen Zeewolde i provinsen Flevoland. Der er iværksat relevante kontrolforanstaltninger, herunder oprettelse af zoner og aflivning af fjerkræet i den inficerede besætning jf. Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/689.

Tyskland

De tyske veterinærmyndigheder rapporterede den 25. oktober 2021 om et udbrud af HPAI H5N1 i en fjerkræbesætning med 663 slagtegæs. Besætningen er beliggende ved byen Brunsbüttel i Kreis Ditmarsken i delstaten Slesvig-Holstein. Der er iværksat relevante kontrolforanstaltninger, herunder oprettelse af zoner og aflivning af fjerkræet i den inficerede besætning jf. Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/689.

I beskyttelseszonen er der registreret 16 fjerkræbesætninger med i alt 836 stk. fjerkræ. I overvågningszonen er der registreret 163 fjerkræbesætninger med i alt 11. 499 stk. fjerkræ.

Italien

De italienske veterinærmyndigheder har i perioden den 19. – 25. oktober 2021 rapporteret om 4 udbrud i besætninger med slagtekalkuner med mellem 13.000-30.000 dyr. I alle tilfælde er der påvist HPAI H5N1. Alle besætningerne er beliggende i samme område i Ronco all' Adige sydøst for Verona i regionen Veneto. Der er iværksat relevante kontrolforanstaltninger, herunder oprettelse af zoner og aflivning af fjerkræet i de inficerede besætninger jf. Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/689.

Outbreak country	2021		Total
	Sep.	Okt.	
CZECH REPUBLIC	1	0	1
ESTONIA	0	1	1
GERMANY	0	1	1
ITALY	0	4	4
KOSOVO*	1	0	1
NETHERLANDS	0	1	1
Total	2	7	9

Tabel 3. HPAI udbrud i fjerkræ i Europa, 1. september – 28. oktober 2021. Kilde: ADIS, 28.10.2021

HPAI udbrud i Europa 1.sep. - 28.oktober 2021



Figur 1: HPAI i fjerkræ, andre fugle i fangenskab og vilde fugle. Kilde: ADIS, 28.10.2021

Zoonotisk potentiale

Den aktuelle fugleinfluenzavariant kan være dødelig for fugle, og kan i sjældne tilfælde smitte til mennesker, der har tæt kontakt til fjerkræ. På baggrund af de nuværende informationer vurderer Dansk Veterinær Konsortium, at risikoen for smitte til mennesker er lav.

Samlet vurdering

Den samlede vurdering af smitteveje og risikoniveau fremgår af tabel 4. Detaljer om hver smittevej og risikobegrænsning fremgår af teksten nedenfor.

Smitteveje	Risikoniveau pr. 28.10.2021
Samhandel med fjerkræ/ rugeæg	Lav
Vilde fugle	Høj

Tabel 4. Samlet oversigt over smitteveje og risikoniveau

Vilde fugle

Som følge af fund af HPAI i landene tæt på Danmark, påvisningen af HPAI i den danske del af Vadehavet, viden om fuglemigrationen de kommende uger sammenholdt med erfaringer fra de tidligere udbrud specielt i 2020/21 vurderer DK-VET det som sandsynligt (66-90 %), at der de kommende uger sker spredning af virus mellem vilde fugle og mellem vilde fugle og tamfjerkræ. Usikkerheden ved denne vurdering vurderes at være moderat til lav (10-66 %). Erfaringen fra spredningsmønstret internt i Danmark fra de tidligere år indikerer endvidere, at risikoen er forøget i hele landet.

Baseret på ovenstående vurderer Fødevarestyrelsen, at den samlede risiko for smitte med HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal hæves fra **lav** til **høj**.

Risikobegrænsning:

Som konsekvens af det forhøjede trusselsniveau indfører Fødevarestyrelsen pr. 1. november 2021 krav om overdækning af fjerkræ og andre fugle i fangenskab. Desuden bliver der indført forbud mod samlinger af fjerkræ og andre fugle i fangenskab (dyrskuer, markeder, konkurrencer mv.). Hensigten med disse tiltag er at forebygge smitte med fugleinfluenza fra vilde fugle.

[Læs om regler for overdækning af fjerkræ under en fugleinfluenzaepidemi.](#)

Fjerkræ

Risikoen for at have indført smitte fra de inficerede områder til Danmark ved direkte indførsler af levende fjerkræ eller rugeæg, eller via fjerkrætransporter, der kommer tilbage til Danmark fra inficerede områder, er vurderet ved søgning i TRACES (online styringsværktøj til alle sanitære krav til handel og import inden for EU af dyr, avlsmateriale, mad, foder og planter).

Der har ikke været transporter til eller fra restriktionszoner i lande med udbrud i perioden 1. september til 28. oktober 2021.

Som følge af situationen i Europa og transport af slagtekyllinger, rugeæg og fjerkræ på tværs af de europæiske grænser, er der dog risiko for introduktion af fugleinfluenza gennem ikke tilstrækkeligt rengjorte lastbiler, der transporterer dyrene imellem Danmark og de europæiske lande.

Fødevarestyrelsen, vurderer derfor, at den samlede risiko for smitte med HPAI til dansk fjerkræ gennem samhandel fortsat er **lav**.

Risikobegrænsning:

Transportmidler, der har været anvendt til erhvervsmæssig transport af fjerkræ, skal efter transporten rengøres og desinficeres jf. artikel 4 i Kommissionens delegerede forordning 2020/688.

Husk at følge reglerne for smittebeskyttelse

Uanset om der er krav om overdækning skal du som fjerkræejer være opmærksom på, at der findes en række obligatoriske krav til smittebeskyttelse, der altid skal overholdes for at forebygge smitte med fugleinfluenza. Reglerne gælder også for hobby-fjerkræ.

De vigtigste oplistes her:

- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab skal fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større vilde fugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.
- Ved opdræt eller hold af ænder eller gæs må disse dyr ikke have fysisk kontakt med andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab.
- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab må ikke få vand fra overfladevandreservoirer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand.
- Udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle har adgang til, skal være afskærmet, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.

[Yderligere information kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside.](#)

Husk din anmeldepligt ved mistanke om fugleinfluenza

Du har pligt til at kontakte en dyrlæge, hvis der hos dit fjerkræ opstår symptomer på fugleinfluenza. Det kan f.eks. være øget dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drikkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør, enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

På Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#) finder du informationer om, hvordan du som fjerkræejer skal forholde dig ved mistanke om sygdom i dit fjerkræ.

Generelle forholdsregler

Uanset om du har hobbyfjerkræ eller er professionel fjerkræavler anbefaler Fødevarestyrelsen, at du altid overholder basale smittebeskyttende foranstaltninger som skift og desinfektion af fodtøj, inden du går ind i din hønsegård. Det styrker også smittebeskyttelsen at afskærme eller overdække hønsegården, så vilde fugle ikke kan lande blandt fjerkræet. Til overdækning kan bruges f.eks. en presenning, net eller tråd.

Vær opmærksom på, at der pr. 1. november 2021 bliver indført obligatorisk krav om overdækning.

Er du jæger?

Er du jæger, bør du endvidere være påpasselige med hygiejnen efter jagt, så du ikke slæber smitte med hjem i hønsegården. Konkret er det f.eks. en god ide med støvlevask og at holde nedlagt vildt adskilt fra fjerkræ.

Har du været i udlandet?

Hvis du har været i kontakt med fjervildt eller fjerkræ i udlandet, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du venter 48 timer inden et besøg i en dansk fjerkræbesætning, da du kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet.

Har du modtaget fjerkræ fra udlandet eller påtænker at gøre det?

Hvis du indfører fjerkræ fra lande med HPAI, bør du være ekstra opmærksom på sygdomstegn hos dyrene, og huske din anmeldepligt ved symptomer på fugleinfluenza (se afsnit om anmeldepligt ovenfor).

Er du transportør af fjerkræ eller rugeæg?

Operatører, herunder transportører, skal sikre, at transportmidler, der anvendes til transport af fjerkræ eller rugeæg rengøres og desinficeres hurtigst muligt efter hver transport jf. artikel 4 i Kommissionens delegerede forordning 2020/688.

Når du som transportør af fjerkræ færdes i udlandet, skal du være opmærksom på, at du ikke må køre ind i restriktionszoner i inficerede områder uden tilladelse fra landets veterinærmyndigheder. Hvis du har fået tilladelse til at køre ind i en zone skal myndighedernes anvisninger om smittebeskyttelse følges. Sørg for at etablere ekstra smittebeskyttelse ved ind- og udkørsel af zonen.

Indmeld fund af døde vilde fugle

Indmeldinger af døde vilde fugle er værdifulde for Fødevarestyrelsen, da undersøgelserne af fuglene giver Fødevarestyrelsen et godt overblik over udbredelsen af fugleinfluenza blandt de vildtlevende fugle i Danmark.

Hvis du finder døde eller syge vilde fugle i naturen, er Fødevarestyrelsen meget interesseret i at få besked om dit fund særligt, hvis det drejer sig om:

- Vandfugle
- Rovfugle
- Kragefugle

Husk at du kan bruge app'en "fugleinfluenzaTip" til at melde fund af døde vilde fugle ind til Fødevarestyrelsen.

Liste over de fuglearter, der har mest interesse for Fødevarestyrelsen kan findes [her](#).

Læs mere om, hvordan du ellers kan indmelde fundene på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#).

Følg med i AI overvågningen i vildfugle i Danmark her: <https://ai.fvst.dk/>

Referencer

Trusselsvurdering fra den 26. maj 2021

ADIS meddelelser fra EU Kommissionen.

Info notes fra EU Kommissionen.

ADIS database.

[Kommissionens delegerede forordning \(EU\) 2020/687 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2016/429 for så vidt angår regler om forebyggelse og bekæmpelse af visse listeopførte sygdomme \(EØS-relevant tekst\)](#)

[Kommissionens delegerede forordning \(EU\) 2020/688 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2016/429 for så vidt angår dyresundhedsmæssige krav vedr. flytning inden for Unionen af landdyr og rugeæg.](#)